

Skupno zasedanje področnih klubov poslancev Maribor in Murska Sobota v Ormožu. Boj za vstop med nerazvite.

Zakon o manj razvitih na

Zakon brez denarne osnove? II. seji občinske konference SZDL Ormož

Med številne razprave o osnutku zakona o manj razvitih območjih v SR Sloveniji

Podoba nerazvitosti

se vključuje tudi zasedanje področnih klubov poslancev Maribor in Murska Sobota, ki je bilo v petek v Ormožu. Udeleženci zasedanja so bili enotni, da se z zakonom na splošno strinjajo, da so za to, da se sprejme po krajšem postopku in da bi vso nadaljnje delo moralo potekati tako, da bi zakon sprejeli še v letošnjem letu.

Iz različnih stališč so ocenili tudi sam namen zakona in ugotovili, da kljub vsemu gre za določeno premostitev med dalekosežno sistemsko rešitvijo in konkretnim ukrepanjem. Pozitivne strani osnutka so predvsem v tem, da precizira in izpolnjuje dosežane oblike medsebojne pomoči v razvoju zlasti na področju izobraževanja, proračuna, otroškega varstva in delno na področju cestnega in vodnega sklada. V osnutku je tudi pravilno postavljeno, da je osnovni interes medse-

bojnega povezovanja na ekonomskem področju vezan na delovne organizacije in ban-

let ugotavljali, da imamo še nova nerazvita območja. Ob tej ostri borbi za vstop med nerazvite so se kljub prizadevanjem mnenja delila.

Okrog kvantifikacije zakona se je izkristaliziralo enotno mišljenje, da je zakon brez ustreznih sredstev ničen, zato mora osnutek zakona predvidevati tudi sredstva za razvoj nerazvitih, sicer bo to zakon brez denarne osnove in se bo razvodenel, kakor že toliko drugih sistemskih zakonov, ki so samo obljubljeni niso pa imeli materialne osnove. Za finance je treba posebno skrb naložiti obstoječim denarnim virom — temeljni izobraževalni skupnosti, vodni skupnosti, cestnemu skladu in drugim.

Po tem zanimivem in plodnem zasedanju je predsednik SO Ormož povabil prisotne na ogled ormoške občine. Pri tem so se ustavili na Jeruzalemu in Tomažu. Tu jim je podpredsednik SO Ormož pripravil majhen sprejem in jih seznanil z značilnostmi Tomaža in njegove okolice. Podoba nerazvitosti ormoške občine je nekatere poslance pretresla, slabe ceste pa so verjetno marsikomu pokvarile razpoloženje.

Po kosilu v hotelu Jeruzalem v Ormožu so si poslanci ogledali tudi klet in poskušali letošnji vinski pridelok.

Jr

S seje delovnih skupnosti občine Ptuj

Razprava o manjši razvitosti

Tako kot so včasih nekatere slovenske občine sramežljivo priznale, da so manj razvite, si danes v razpravi osnutka zakona o pospeševanju manj razvitih območij v Sloveniji prizadevajo, da bi status manj razvitosti v celoti pridobile. Ptujška občina je po dosedanjih kriterijih na dnu seznama 11 slovenskih občin, ki izpolnjujejo vsaj dva kriterija za status manj razvitega območja.

Precej živahna, vendar ne tako kot smo pričakovali, je bila na zadnji seji zbora delovnih skupnosti občine Ptuj razprava o osnutku zakona o pospeševanju manj razvitih območij v Sloveniji. Odborniki so pozdravili ukrep slovenske vlade in s precejšnjo

mero bojazni ugotavljali, da so dosedanj trije kriteriji: narodni dohodek na prebivalca, ki mora biti nižji od 5.000 din, odstotek kmečkega prebivalstva v občini, ki mora presegati 40% ter odstotek zaposlenega prebivalstva, ki z upoštevanjem dnevne migracije ne sme presegati 20% — dokaj realni pokazalci razvitosti določenega območja.

Ptujška občina izpolnjuje od treh — dva kriterija manj razvitosti in sicer z 42,4 odstotnim deležem kmečkega prebivalstva in z 17,3 odstotki zaposlenih občanov, ne izpolnjuje pa kriterija, ki ga določa narodni dohodek na prebivalca v ptujski občini. (Nadaljevanje na zadnji strani)

družbeno političnega razvoja Slovenije. Strinjali so se tudi z kriteriji, ki jih navaja osnutek zakona za določevanje manj razvitih območij, ker smatrajo, da bodo po teh kriterijih izbrane občine, ki so resnično manj razvite in, ki v svojem razvoju zaostajajo celo za jugoslovanskim poprečjem. Tudi sredstva, določena v te namene, so omejevala, zaradi tega jih ne bi kazalo drobiti, ampak jih je treba nameniti tja, kjer so trenutno najbolj potrebna. Glavno breme razvoja manj razvitih območij bodo nosila ta območja samo in zato morajo biti pripravljena mobilizirati vse dejavnike, da se ta razvoj tudi resnično doseže.

Prejšnji teden je bila v Ormožu II. seja občinske konference SZDL. Vodil jo je njen predsednik Vladimir Ožbolt. Poleg članov konference so se je udeležili tudi Adi Sarman, zvezni poslanec socialno zdravstvenega zbora, dr. Mitja Mrgole in Franc Kranjc, oba poslance republiškega socialno zdravstvenega zbora, Ciril Rajšp, republiški poslanec gospodarskega zbora, Franček Novak, predsednik SO Ormož in predstavniki družbeno političnih in delovnih organizacij Ormoža.

Konferenca je med drugim imela namen razpravljati o vlogi in mestu manj razvitih območij (referat je podal Vladimir Ožbolt) in komentirati osnutek zakona o manj razvitih območjih (komentar je podal Ciril Rajšp).

Razprava je obšla prvo temo in se usmerila na osnutek zakona o manj razvitih območjih v SRS.

Vsi diskutanti so bili enotni v tem, da je zakon, ob katerem je že bilo prelitega mnogo žolča, prvi konkretni akt, ki bo s svojimi ukrepi pospešil razvoj manj razvitih in da se bo treba v skupščinskih in vseh drugih debatah krepko boriti, da bo tudi osvojen z vsemi amandmaji. To je akt, ki legalizira obstoj manj razvitih področij in prispeva k razvoju ideje o policentričnem sistemu gospodarskega in drugega

konferenca je med drugim imela namen razpravljati o vlogi in mestu manj razvitih območij (referat je podal Vladimir Ožbolt) in komentirati osnutek zakona o manj razvitih območjih (komentar je podal Ciril Rajšp).

Razprava je obšla prvo temo in se usmerila na osnutek zakona o manj razvitih območjih v SRS. Vsi diskutanti so bili enotni v tem, da je zakon, ob katerem je že bilo prelitega mnogo žolča, prvi konkretni akt, ki bo s svojimi ukrepi pospešil razvoj manj razvitih in da se bo treba v skupščinskih in vseh drugih debatah krepko boriti, da bo tudi osvojen z vsemi amandmaji. To je akt, ki legalizira obstoj manj razvitih področij in prispeva k razvoju ideje o policentričnem sistemu gospodarskega in drugega

Vreme

do nedelje, 15. novembra 1970.

Lunine spremembe: prvi krajec bo v petek, 6. novembra 1970 ob 12.47.

Napoved: ob koncu tedna, okrog 6. novembra bo nastopilo vetrovno vreme z vmesnimi plohami. Občutnih ohladitev ne bo. V prvih dneh prihodnjega tedna se bo lepo jesensko vreme nadaljevalo.

Alojz Cestnik

Naročnike in bralce

našega lista prosimo za razumevanje glede na obseg današnje številke. Tiskarna nam je sporočila v ponedeljek (2. novembra) dopoldne, da moramo še isti dan poslati vse rokopise, če želimo imeti časopis na naših navadnih šestnajstih straneh ter da lahko tiskamo zaradi okvare rotacijskega stroja 16 ali 8, ne pa tudi 12 strani.

Glede na te okoliščine smo bili prisiljeni pripraviti to številko v pričujočem obsegu. Upamo, da bodo prihodnji teden te težave že odstranjene.

UPRAVA

Beseda ZKJ

ZKJ se je sestala na svoji prvi konferenci po IX. kongresu, da bi ocenila aktualno politično in gospodarsko situacijo in se dogovorila o nadaljnji aktivnosti milijona svojih članov v obvladovanju težav in zaprek, ki se pojavljajo na poti izvajanja reforme.

ZKJ označuje za razliko od drugih partij lastnost, da gleda resnici odprto v oči, da analizira težave in išče pot za reševanje le-teh.

V boju za samoupravno, socialistično družbo je ZKJ zabeležila velike uspehe, vendar je imela in jih bo imela v bodočnosti obdobja, ko je bil vzpon otežkočen in zavrt. Partija, ki ne priznava realnosti, ker bi bila ta v določenem trenutku zanjo nepopoljna, se uspava na lovorikah in prepušča svoje revolucionarne lastnosti drugim silam na drugi strani bariкаде.

Moč naše ZKJ je prišla v tem času nepopoljne gospodarske situacije in težav v vztrajanju na liniji družbene in gospodarske reforme do polnega izraza. Odprto, brez vsakega olepševanja in brez praznih obljub je opozorila ZKJ na našo trenutno gospodarsko situacijo ob določenih pozitivnih rezultatih, na situacijo, ki jo označuje vse večja inflacija in nestanovitnost, večanje plačilnega neravnovesja, motnje v delitvi in zastoj v rasti industrijske proizvodnje.

Vzroke vseh teh težav dobro poznamo. Sila ZKJ v tem trenutku pa je v tem, da je v pravem času izrekla pravo besedo ter opozorila »da nikakšne besede ne morejo rešiti težav, niti nobeni administrativni ukrepi, le več reda in discipline tam, kjer je to potrebno, lahko začasno nekaj pomaga, trajne rešitve pa so nekje drugje.

Zveza komunistov je torej izrazila svoja stališča. To ni nič novega, niti senzacionalnega, še manj vse rešujočega. Bližnja bodočnost pa bo pokazala, če je diagnoza in terapija pravilna.

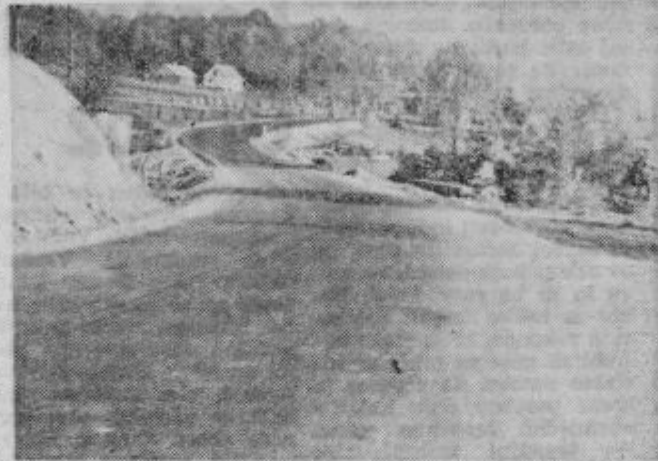
Gre za krepitev materialne osnove delovnih organizacij. Pot k stabilizaciji zahteva ustvaritev možnosti za nadaljnjo modernizacijo proizvodnje in za hitrejši razvoj nasploh. To je mogoče doseči le s povečanimi naporii proizvodnje in ustvaritev produktivnosti in ustvaritev večjih dohodkov oziroma z drugimi besedami, da se razširi in zagotovi odločilen vpliv dela na vse oblike koncentracije in gibanj denarnih akumulacij. Za komuniste je na tem področju dovolj prostora za akcijo.

SM

Cesta Ormož — Obrež, Trnovci — Nedelišče, Ormož — Vratno in ureditvena dela na Kolodvorski ulici v Ormožu

Če daš za pivo, se pelješ po asfaltu

O gradnji ceste Ormož — Obrež smo že večkrat pisali, zato naj samo še povemo, da

Del prenovljene ceste Ormož — Obrež v Pušencih

je cesta praktično gotova in že (neuradno) odprta za promet. Tudi most v Pušencih, ki je delal največ preglavic, je že asfaltiran. Opraviti morajo še nekaj ureditvenih del kot je urejevanje bankin, asfaltiranje večjih odcepov in vaških poti in kopanje obcestnih jarkov. Rok dograditve je 29. november in nobenega dvoma ni, da bodo dela še pred rokom gotova.

Zanimivejše reči se dogajajo okrog gradnje ceste Trnovci — Nedelišče na hrvaški strani. Dela izvaja cestno podjetje Varaždin in z gradnjo je vse v redu. V celotni dolžini so položili prvo plast asfalta in sedaj vlečejo že drugo. Cesta je seveda zaprta za ves promet. Obvoz je prek Presika in Lopatina. Zanimivo pa je, da se vam po tem obvozu ni treba pe-

kd: če daš za pivo se v Čakovce pelješ po asfaltu, če ne pa po slabji makadamski cesti in pot je še 15 km daljša. To ni samo zanimivo ampak tudi resnično. No, naj bo kakorkoli, cesta bo v novembru letos gotova in to je glav-

no.

Cestišče je urejeno. Čakajo še železnico, kdaj bo postavila nove zapornice in razširila prehod

Da bo cesta Ormož — Čakovce v celoti »obdelana« se moramo dotakniti odseka Središče — Trnovci, ki bo, kot smo že pisali, ostala zaenkrat še makadamska. Po najnovejših vesteh pa se je tudi za to 2,5 km dolgo cestišče prižgala svetla luč. Na republiškem cestnem skladi zagotavljajo, da bodo sredstva za to že v programu za leto 1971. Ostane nam skupno upanje, da bo temu res tako in ta važna prometna žila, ki povezuje dve bratski republik drugi leto dokončno urejena.

Za cesto Ormož — Vratno so v letošnjem letu v Varaž-

dinu imeli na razpolago 10 starih milijonov, celotna investicija pa znaša 300 milijonov. Razpoložljiv denar so porabili za gradnjo mostov, dovoz gramoza in druga zemeljska dela. Ves čas so mislili, da bodo dobili 260 milijonov starih din premostitvenega kredita pri izvajalcu. Do tega ni prišlo, ker so s preveč zadolžili pri gradnji mostu prek Drave v Varaždinu in zaradi izredno kritične situacije v zvezi z likvidacijo podjetja Tehnogradnje, ki je most gradilo. Tako so vsi lepi načrti in obeti padli v vodo. Varaždinci še iščejo druge rešitve, a bo zadeva zaenkrat še ostala in cesta od mostu v Ormož do Vratna neasfaltirana.

Ureditvena dela na Kolodvorski ulici v Ormožu zajemajo cestno križišče na vrhu klanca, modernizacijo in širitev železniško cestnega križišča pri postaji in začetke nove ormoške kanalizacije.

Ob robu

Kmalu bo prišlo v pozabo da so v Slovenski Bistrici zgradili novo mrtvašnico, kupili avto za prevoze umrlih, pa tudi to, da so sprejeli odlok, ki govori, da mora umrle iz Slovenske Bistrice in bližnje okolice obvezno prepeljati v mrtvašnico na pokopališču, ki je bila zgrajena tudi z denarjem, ki so ga s samoprispevkom zbrali občani.

Na krajevni skupnost sem povprašal, zakaj odloke ne izvajajo, povedal pa sem, da tega ni kriva krajevna skupnost, temveč milica, ki dovoljuje pogrebne sprevide skozi mesto. Če teh dovoljenj ne bi bilo, potem bi umrle morali prepeljati v mrtvašnico.

In ko smo že pri stvari naj povem še nekaj, česar sicer nisem izvedel pri bistrški krajevni skupnosti. Ni še dolgo tega, ko bi morali s pogrebnim avtom prepeljati pokojnico iz Ložnice na bistrško pokopališče. Toda avto se je uprl in ni hotel nikamor. Kaj je hotel sin pokojnice drugega, ko da je sedel v svoj osebni avtomobil in z njim »vlekel« avto, ki je peljal pokojno mater. Za obema avtomobila pa še sprevod...

Potem se je ustavilo pred stopnicami, ki vodijo do kulturnega doma in cerkve. Pogrebni avto je menda postopnicami sameval dva dni, ko se je nekdo le odločil, da pogledal, kaj je sploh narobe. Ugotovitev je bila kar malce »razveseljiva«, kaj avto je bil povsem v redu — le bencina je zmanjkala. Seveda pa je brez te žlahtne tekočine nemočen kup železja...

Ne vem, ali sorodniki pokojnice vedo za to drugo stran: vseeno jim zagotovo ni. Po mestu pa so o tem govorili s kančkom ironije povsem nepotrebno, pa vendar upravičeno...

Zmanjšan izvoz IMPOLA

Za devetmesečno poslovanje bistrškega Impola je morda najbolj značilno močnejše povečanje domačih cen aluminija, manjša možnost oskrbe z domačim aluminijem, ki je v istem obdobju lani znašala 57 odstotkov, letos pa le 31 odstotkov potrebnih količin, povečanje cen tudi na zunanjih tržiščih, zaostajanje povečanja cen polizdelkov na domačem in tujem tržišču ter težave pri izvozu.

V devetih mesecih letošnjega leta so povečali proizvodnjo v primerjavi z istim obdobjem lani za 24 odstotkov po količini, po vrednosti pa za 16 odstotkov. Plan

so v Impolu dosegli le v februarju in juniju, v ostalih mesecih pa so precej zaostajali. Najbolj je za planom zaostal obrat Montal, in sicer po količini, fakturirana realizacija pa je za ta obrat precej bolj ugodna. Predvidevanja so presegli v žičnem obratu, medtem ko stikalniški obrat prav tako ni dosegel planskih predvidevanj.

V omenjenem obdobju so na domačem trgu povečali prodajo skoraj za eno polovico, izvoz pa je za 5 odstotkov nižji kot v istem obdobju lani.

O vsej problematiki so razpravljali na sestanku

predsednikov svetov organizacij združenega dela, kjer je tehnični direktor dipl. inž. Franjo Kikec opozoril na hiter obrat na tržišču, ki zahteva čim bolj uspešno prilagoditev razmeram. Poleg tega, da se pojavljajo težave s surovinami in tehnologijo, nastajajo zastoji tudi zaradi nestrokovnega ravnanja s stroji. Kljub temu, da se položaj v zadnjem času izboljšuje, bo potrebno poostriži delovno disciplino, to pa so zahtevali tudi delavci sami. Tržišče terja vedno več, zato so potrebni naporii vseh članov kolektiva, ki mora za končni uspeh poiskati vse skrite rezerve. —d

Poslansko vprašanje in odgovor

Poslanec Ivan Pučnik, ki je bil izvoljen v občini Slovenska Bistrica je v republiškem zboru postavil naslednje vprašanje:

»Na cestnih križiščih v smeri proti Avstriji povsod vidimo kažipote z napisi Klagenfurt itd., v sosednji Avstriji pa povsod, za naša popolnoma slovenska naselja, napise v nemškem jeziku. Smatram, da ni prav, da na cestnih križiščih na kažipote za naša delna slovenska naselja v Avstriji ne napišemo slovenskih imen, če si na primer v Avstriji za naša popolnoma slovenska naselja lastijo pravico do napisov v njihovem jeziku. Mislim, da je načelnja naš nacionalni ponos in do neke mere razorožuje našo nacionalno manjšino, ki živi izven naših meja, ker jim niti v dvojezičnem napisu, če ne že samo v slovenskem, ne kažemo smeri v njihove kraje. Zato postavljam Izvršnemu svetu SR Slovenije vprašanje, ali ne bi kazalo o tem razmisliti in po možnosti najti določene rešitve.«

Naj zabeležimo še odgovor: »Poslansko vprašanje tovariša Pučnika se pravzaprav deli na dvoje podvprašanj:

— zakaj na cestnih kažipotih v smeri proti Avstriji vidimo kažipote z napisi mest in naselij v nemškem jeziku (tu misli predvsem na mesta in naselja, kjer živi naša slovenska manjšina) in

— zakaj v sosednji Avstriji označujejo kažipote za naša slovenska naselja in mesta v nemškem jeziku? (Odgovarja Boris Vadnjal, član Izvršnega sveta, op. p.).

Odgovoriti moram, da ne obstajajo mednarodna določila glede uporabe jezika v cestni signalizaciji, razen tisto imenovanega protokola konference Združenih narodov o cestnem in avtomobilnem transportu iz leta 1957, ki se glasi: V kolikor so napisi na znakih ali posebnih oblicah, mora biti njihov ekvivalent na narodnem jeziku in eventualno na enem izmed uradnih jezikov Združenih narodov.«

Razumemo smisel vprašanja, vendar je potrebno za levo obravnavati s cestno prometnega stališča. Cestna služba je sedaj za smer proti Avstriji, kakor tudi proti Italiji, postavila prometne znake z navedbo mest in krajev izključno v slovenskem jeziku, odnosno, le natakazala smer, ki vodi na mejni prehod s sosedno državo, ki čemer so se uporabili napisi kot npr. Italija, Avstrija, katere obsejne občine pa so postavile nekaj kažipotov oziroma sosednjih krajev v nemškem jeziku, kot je to

npr. v Mariboru. Namen pri tej postavitvi je bil posredovati čim boljšo orientacijo, oziroma najustreznejšo usmeritev inozemskih udeležencev v tem cestnem prometu. To na eni strani, na drugi strani pa so želele s tem občinske skupščine napraviti pritisk na sosedne lokalne in druge, predvsem prometne organe, da napišejo na smerokazih imena slovenskih mest, oziroma jugoslovanskih, v slovenskem, oziroma originalnem jeziku.

Se bolj nerazumljivo od tega, da imamo na naši strani napisana imena npr. v nemškem jeziku, je to, da imamo v Gradcu na vseh smerokazih napisan Maribor v nemškem jeziku (Marburg). Znano je, da so imena krajev na mednarodnih prometnih kartah označena z imeni v jeziku države, v kateri se nahajajo in da se tudi turist in potnik orientira predvsem

po teh kartah. Zato nam je tembolj nerazumljivo stališče oblasti v sosednih deželah, da naša slovenska imena pišejo v svojem jeziku. Ustvarja se vtis, da ni prisoten pri teh odločitvah samo vpliv prometnih strokovnjakov.

Ker gre pri reševanju te problematike predvsem za naše aktivno uveljavljanje stališč, da se imena mest in naselij pišejo v jeziku države, v kateri se nahajajo, pri tem pa bi bilo koristno upoštevati tudi velik malobremenji promet in prisotnost manjšin na eni kot na drugi strani, bi morala biti naša aktivnost prisotna ne samo na lokalni, to je občinski ravni, temveč tudi prek naših diplomatskih predstavništev.«

Poslanec Ivan Pučnik si je obdržal pravico do dodatnega vprašanja.

KP po uvedbi šestojanuarske diktature (v obdobju ljudskofrontnega in v letih narodnoosvobodilnega gibanja), obravnava pa tudi naloge KPS po osvoboditvi. II. kongres je sprejel resolucijo o osnovnih tekočih nalogah organizacije KPS, zlasti v zvezi z OF, s sindikati, z

mladinsko organizacijo in z AFŽ, ter resolucijo, ki zavrača obtožbe informbiroja. Izvolil je 47-članski CK, 18 kandidatov za člane CK in 9-člansko revizijsko komisijo. Za sekretarja politbiroja je bil izvoljen Miha Marin-

Stari praznik veselega Martina bo letos zaživel v Ormožu v svoji tradicionalni podobi. Tople kvasenice, brači in putarji ter kronika o kroničnih alkoholikih

Veselo martinovanje v Ormožu

V Ormožu je že dolgo prisotna ideja o pozitivni gostinsko turistične dejavnosti. Do sedaj je bil pustni torek

»obrala« vse tiste, ki se borijo »proti« alkoholizmu. Na staro vino, k temu sodijo tu-

Ta teden v naši bližnji zgodovini

6. novembra 1928 — je bil v Dresdenu IV. kongres KP Jugoslavije, ki se ga je udeležilo 22 delegatov. Na kongresu sta v imenu kominterne sodelovala Palmiro Togliatti in Manuilski. Sprejel je resolucijo o gospodarskem in političnem položaju v Jugoslaviji in podčrtal potrebo po partijski disciplini. Z odpravo frakcij je začasno vzpostavil enotnost partije. Poudaril je pomen ideološkega dela. Na tem kongresu se je prvič razpravljalo o značaju bodoče revolucije. Novo vodstvo je izvolil predvsem iz industrijskih delavcev. Za političnega sekretarja je bil izvoljen Jovo Malešič Martinovič, za organizacijskega pa Djuro Djakovič.

1943 — je Rdeča armada osvobodila Kijev.

7. novembra 1921 (od 7. do 9.) — je bil v Rimu kongres fašističnih organizacij. Fašistično gibanje, ki se je začelo marca 1919, da prepreči delavsko revolucijo v Italiji, se je na tem kongresu konstituiralo v Nacionalno fašistično stranko (PNF). Delavci v Rimu so protestirali proti fašističnemu kongresu s splošno stavko, ki je trajala do 15. oktobra.

1941 — je začela oddajati radijska postaja OF (imenovana »kričač«). Oddaje so bile ob ponedeljkih, sredah in petkih, trajale so 15 minut, zadnja pa je bila aprila 1942.

1944 — je pri Črnomlju nesrečno izgubil življenje komandant GS NOV in POS narodni heroj Franc Rozman-Stane.

8. novembra 1931 — so bile skupščinske volitve, glasovanje za kraljevsko diktaturo, ki jo je zastopala edina lista z generalom Živkovičem na čelu. S ponaredek vred je bila udeležba zelo nizka.

1942 — so se v severozahodni Afriki izkrcali Anglo-Američani.

9. novembra 1944 — je v Beogradu zasedala Velika protifašistična skupščina Srbije, ki je sklenila, da se preoblikuje v Protifašistično skupščino kot najvišje zakonodajno in predstavniško telo Srbije v federativni Jugoslaviji.

10. novembra 1943 — je posej IO OF, ki je razpravljala o pripravah slovenske delegacije za II. zasedanje AVNOJ, odšlo na pot v Jajce 16 slovenskih delegatov.

11. novembra 1941 — je radijska postaja Svobodna Jugoslavija začela oddajati iz Sovjetske zveze poročila o narodnoosvobodilnem boju.

1948 (od 11. do 15.) — je bil v Ljubljani II. kongres KP Slovenije. Politično poročilo je prebral Miha Marinko, organizacijsko pa Stane Kavčič. Poročilo tovariša Marinka vsebuje pregled in oceno delavskega gibanja na Slovenskem, zlasti delovanje

Martin v sodu, klopotec in gos v zamisli Bojana Obrčkala

edina prireditev te vrste. Ker je Ormož znan po kakovostnih vinih, ki pa jih ne bi bilo, če ne bi bilo Martina, ki jih krsti, se mu pač morajo na primeren način odolžiti.

Ta dolg bo plačalo Delavsko prosvetno društvo Ormož, ko bo v soboto, 7. novembra priredilo veselo folklorno prireditev. Osrednji del spreveda bodo sestavljali muzikanti in improvizirana klet na tovarnjaku, kjer bo legendarni Martin, spreminjevalec mošta v vino, v gosko in rešetom točil pristni pridelek letošnjega leta. Na vrsti bo tudi kronika o kroničnih alkoholikih, ki bo

di priške kvasenice in pesem bračev in putarjev.

Pričetek »slovesnosti« bo v soboto, ob 4. uri popoldne na Mestnem trgu. Po tej prireditvi bo posebna degustacija vin v avli ormoške kinodvorane, zvečer pa vesel ringaraja v dvorani z Martinovo gosko in ansamblom Zibrat.

Pravijo, da bo ta vesela prireditev preseгла vse doseganje in da se bo dalo videti vse mogoče stare običaje, ki jih je, mislim da smo v tem enotni, vsekakor treba ohraniti in z njimi pozitivno gostinsko turistično dejavnost v Ormožu.

-d

jr

Ob dnevu mrtvih v Slovenski Bistrici

Vremenslovcji se to pot niso uštefi. Ljudje so v večini primerov morali pustiti pripravljeno zimsko opremo doma, kajti lepa in sončna nedelja je bila. Dopoldne je bila pred spomenikom padlim na Trgu svobode žalna slovesnost, vence pa so poneli tudi k bojišču Pohorskega bataljona na Pohorju in na partizanske grobove na bistriško pokopališče, kjer se je od zgodnjih jutranjih ur pa do kasne noči zvrstilo na stotine ljudi. Ta dan so o svojih, znancih in prijateljih rekli spoštljivo besedo več, grobovi so odsevali najprej v soncu, potem v siju tisočih svečk. Prodajalci svečk so ob vhodu ponujali še zadnje proizvode, otroci pa so si dajali opravkov s prižiganjem. Vse je bilo, kot se za takšen dan spodobi. Le cesta, ki se vije skozi hruškov nasad proti pokopališču, ni kazala spoštljive podobe. Nekdo je ob njej nasul nekaj kupov peska, vendar verjetno ni utegnil dela dokončati, kajti pot je bila

takšna, da so ženice zmajevale z glavo, pa tudi tisti, ki enkrat v letu obišejo ta sveti kraj, niso prikrivali nezadovoljstva. Skoda, da je bil pesek ob robu...

Tisti, ki ga menda ni utegnil poravnati, ga je pripeljal prepozno, ali pa je

pozabil, da bi občani morda to delo opravili brez godrnjanja, če bi jih kdo zbral. Tako pa je bilo na večer preveč nepotrebnega spotikanja in morda celo kakšne hude besede, ki vsekakor ob takem dnevu ni izrečena glasno.

Ne, da bi samo ogovarjali, toda so stvari, ki jih ob malce večji pozornosti ne bi bilo potrebno nokazati s prstom.

Po 1. novembru

VSI, KI SMO IMELI NEKOGA RADI...

Res lepa poznojesenska sončna nedelja, ki je bila posvečena umrlim, je bila letos še izredno naklonjena prav vsem, ki smo se tega dne poklonili spaminu vseh svojih sorodnikov, znancev, prijateljev, zlasti pa še padlih borcev za svobodo, katerih kosti počivajo širom po naši domovini.

Skoraj ni bilo nikjer gomile, ki nas opozarja, da globoko pod njo počiva naš zemljan, da na njej ne bi bilo cvetja belih krizantem, da na njej ne bi cvetele mačehe, da ne bi na njih gorelo vsaj nekaj svečk.

Ta dan so ljudje prihitali na grobove svojih na stotine kilometrov daleč, celo iz tujine, kajti vsaj enkrat na leto se želijo vsaj v mislih pogovarjati nekateri s soborci, drugi s starši, brati, sestrami pa tudi s svojimi otroki, kajti smrt ne pozna usmiljenja, ne glede na čas in pripravljenost človeka, kdaj se je pripravljen posloviti od svojega življenja. Vsi, prav vsi so se sklanjali nad grobove svojcev, slišati je bilo le šepet, kajti vsi se zavedajo, da je ob spomenikih in na pokopališčih kraj, posvečen tistim, ki tu počivajo...

Ta dan me je pot vodila mimo samotnega groba pod Vajevskim bregom, sredi malega gozdička, kjer je umrl borec za našo svobodo. Tudi niemu so prižgali svečke, gomilo pa so krasile krizanteme in tako je bilo povsod. Širom po naši svobodni domo-

ck

Že drugi poraz

Judoisti Impola so v okviru inter lige, v kateri nastopajo slovenska in avstrijska moštva, gostovali v Lipnici, kjer so se pomerili z domačo ekipo in presenetljivo izgubili 10:8. To je že drugi zaporedni poraz Bistričanov v tej sezoni. V prvem krogu je bil rezultat neodločen 4:4, za Impol za so zmage dosegli: Topolčnik, Brbre, Stern in Prelog, medtem ko sta Dragič in Ferk dosegla neodločen rezultat. Tudi v drugem krogu so Bistričani povedli. Najprej je gladko zmagal Topolčnik, potem pa še Brbre. Domačini so rezultat izenačili, spet pa je Stern priboril točko svoji ekipi. Tako kot v prvem delu je zmagal Prelog tudi v drugem srečanju. V nadaljevanju pa so judoisti Impola vsa srečanja izgubili ter tako do-

živeli poraz. Vsekakor pa moramo omeniti, da sta tako avstrijski sodnik kot naš Pljberšek, večkrat grešila pri svojih odločitvah. Posebno se je to pot »izkazal« Pljberšek, ki prav zares ni naredil usluge svojim tekmovalcem, ki bi si bili zaslužili neodločen rezultat. S tem porazom je Impol izgubil vse možnosti, da bi ponovil lanskoletni uspeh, ko je bil prvak te lige.

Rezultat: Lipnica—Impol 10:8 (93:59) — prvi krog: 4:4 (40:26), drugi krog: 6:4 (53:33).

Judoisti bodo nadaljevali s tekmovanji v soboto, ko bo v Slovenski Bistrici prvo kolo slovenske lige.

du

MATAJUR — dvajsetletnik

MATAJUR — slovensko glasilo beneških Slovencev, ki živi na najzahodnejšem delu slovenske zemlje — je slavil pred nekaj dnevi svojo dvajsetletnico.

List je začel izhajati v oktobru 1950 ter je moral, kot sam pravi v svojem uvodniku ob dvajsetletnici, »bojevati dvojno bitko: bitko za bralce med našimi ljudmi, ki skoraj niso znali svoje materinske in bitko z italijanskimi oblastmi, ki še danes, vsaj uradno, nočejo priznati naših osnovnih nacionalnih pravic«.

Beneška Slovenija je, žal, ostala tudi po drugi svetovni vojni zunaj meja osvobojene Slovenije.

Matajur je tako torej borec za enakopraven odnos italijanske države do Slovencev, za njihove narodnostne pravice, za izboljšanje njihovega gospodarskega položaja. Vneto opozarja javnost na krivico, ki jo trpijo beneški Slovenci zaradi gospodarskega zapostavljanja njihove deželice, zaradi tega, ker država nič ne ukrene, da se ne bi toliko beneških Slovencev moralo izseljevati v tujino.

Ob jubileju uredništvu Matajurja iskreno čestitamo ter mu želimo v imenu vseh naših bralcev še mnogo novih uspehov pri utrjevanju slovenstva na njihovi najzahodnejši meji, v boju za enakopravnost Slovencev v beneški Sloveniji ter za njihov boljši jutrišnji dan.

Mladi o kmetijstvu

Večkrat smo pisali o tem, kako mladi s podeželja »drve« v mesta, v ogle in daleč izven svojega rojstnega kraja iščejo zaposlitev, doma pa puščajo posestva v rokah svojih staršev, ki si niti na večer svojega življenja ne morejo privoščiti razvedrila, kaj šele udobja, ki za njim teži naš mladi rod. Vse to je res, vendar ne smemo vseh mladih soditi po posameznikih, ki so doma res pustili svoje za delo nezmožne starše, sami pa potem odšli v mesto ali v tujino na delo ne oziraje se na to, kako bedno žive njihovi starši. Dostikrat taki otroci niso pokazali nobenega sočutja do svojih staršev, toda, ko so dozoreli v jeseni plodovi trdega, so se spomnili na dom in tudi prišli domov, toda prišli so samo »pogledat« in si »naložili« v svoje avtomobile jabolka, krompir, moko in še drugo. Starši jih niso zavrnili, ker so pač njihovi otroci.

Ze prej pa sem zapisal, da niso vsi taki, kakor je navadno sodba o mladih s podeželja. Ko sem pred kratkim obiskal nekaj kmetij na Lešnici, Dobravi, Lešniškem vrhu in Tomažu, sem ugotovil, da so od tam mladi res odšli v mesta, vendar pa jih je veliko ostalo tudi doma na kmetiji. Veliko mladih sem srečal, predvsem deklet, ki pomagajo staršem pri kmečkem delu. Nekatere od teh sem poprosil za razgovor. Na zastavljena vprašanja so mi radi odgovorili.

Marija S. iz Lešnice mi je na vprašanje: Kako, da si ostala doma? preprosto odgovorila:

»Doma sem ostala zato, ker vidim, da je staršem potrebna moja pomoč. Nikdar

si nisem želela oditi z doma. Doma je najlepše. Želim samo, da bi mi še naprej bilo tako lepo kot mi je bilo do sedaj. Čeprav je kmečko delo res trdo, pa vendar ni tako hudo, da ne bi bilo mogoče vzdržati.«

Stanko L. iz Dobrave, pa mi je na gornje vprašanje nekoliko obširneje odgovoril:

»Doma na kmetiji sem ostal predvsem zato, ker me to delo zelo veseli. Sem edini sin in bom tudi podedoval posestvo. Torej mi po vsem tem ni preostalo drugega, kot da sem ostal doma. Osnovno šolo sem končal s prav dobrim uspehom, toda tudi kmet potrebuje čim več znanja.«

Vidim, da rad delaš s stroji. Ali mi lahko poveš, koliko imate zemlje?

»Imamo osem hektarov zemlje, od tega je približno polovica obdelovalna. Na štiri hektarjih pa je za tri ljudi kar precej dela. Včasih nam pridejo pomagat tudi sosedje, večinoma dela pa opravimo sami, ker je najcenejše pač tisto, kar sam napraviš.«

Tako sem šel od vasi do vasi in se pogovarjal z mladimi o kmetijstvu, o težkem vsakdanjem delu in še o marsičem. Vsi pa so bili mnenja, da je pač na kmetijah najlepše, čeprav je treba velikokrat trdo delati in se boriti za vsakdanji kruh.

F. K.

Pričetek esperantskega tečaja

bo v ponedeljek, 9. 11. ob 18.30 v društveni sobi NARODNEGA DOMA I. nadstr. O tem obveščamo prijavitelne interese s prošnjo, da bodo točni!

J. D.

Neznana usoda

Marinka se še ni vrnila

Pred več kot letom in pol, točneje 17. marca 1969. leta je neznano kam odšla štiri-letna deklica Marinka Zajko iz Žetal in je še do danes, kljub intenzivnemu iskanju ni uspelo najti.

Kmetija Zajkovič leži sredi gozdov pod Tisovcem. Starši imajo manjšo kmetijo, zato oče Franc dela priložnostno v gozdovih. Tako je bilo tudi tistega usodnega dne, ko je oče odšel z motorno žago v bližnji gozd, kjer je podiral drevje. Marinka in njena nekoliko starejša polsestra sta gnali živino na napajanje. Med potjo pa se je mala Marinka ustavila ob otroškem igrišču (pesku), ki je bilo oddaljeno komaj kakih 200 metrov od domačije. Od tu dalje pa je za njo izginila vsaka sled.

Zaman so jo tistega dne iskali starši, sosede in preiskovalni organi, lovci pa tudi šolarji, ki so preiskali, lahko bi dejali korak za korakom po gozdovih in grapah, od vseh bližnjih potokih, a o deklaciji ne sluha ne duha. Mnogi namreč menijo, da če bi tedaj, tistega usodnega marca bila narava pokrita še

z snežno odejo, bi bilo iskanije prav gotovo uspešnejše. Tedaj bi jo lahko sledili v snegu. Deklica pa v snegu prav gotovo ne bi zašla v gozd in v neznanu.

Ko sem nedavno tega obiskal njene starše Katico in Franca, sem zvedel, da sta še vedno prepričana, da je njuna hčerkica živa. Nista pa hotela povedati nič doletenega in vendar sta prepričana, da nad tako majhnim in neboljenim otrokom ni storil nihče zločina. Res pa je, da med ljudmi, kot je ob takšnih primerih pač navada, krožijo različne govo-

rice. Mnoge od teh so preiskovalni organi skrbno preverili in raziskali, a žal brez pravega uspeha. Dosje še tako ni zaključen. Organi javne varnosti, ki bedijo nad slehernim še tako majhnim življenjem, ga še niso zaprli. V njem se zbirajo vedno nove podrobnosti, ki niso objavljene. Okoliščine, v katerih je Marinka izginila, so tako še vedno skrivnost.

Naj zapišemo še izjavo nesrečne matere Katicice, ki je mogoče že tolikokrat izjavila: »Izginitve moje hčerke mora biti enkrat pojasnjena. Nič ne ostane vedno skrivno...« Upajmo in želimo, da bo mala Marinka s pomočjo preiskovalnih organov čimprej našla pot v objem staršev, ki jih prav gotovo zelo pogreša a sama, žal ne more najti poti do njih...

ck

Sestali so se mentorji mladih članov RK

Obsežni načrti

V Slovenski Bistrici so se sestali mentorji mladih članov RK iz vse občine, pogovarjali pa so se o nadaljnjem delu, ki bo, vsaj po načrtih sodeč, izredno razgibano.

Mladi člani RK bodo kmalu pričeli izvajati akcijo zbiranja denarnih sredstev kot pomoč obnovi centra slepih v Škofji Loki. V tej vseslovenski akciji naj bi s prodajanjem paličic, ki so znak

slepih, zbrali okoli 100.000 dinarjev, v Slovenski Bistrici pa računajo, da bodo lahko zbrali okoli 2500 dinarjev.

V naslednjih mesecih bodo na osnovnih šolah izvedli konference organizacij RK, kasneje pa še sklepno v občinskem merilu. Pionirji se bodo vključili tudi v akcijo propagiranja krvodajalstva, v tem mesecu pa bodo sodelovali po svojih možnostih seveda, v akciji boja proti alkoholizmu. Po vseh šolah bodo pisali naloge, najboljše pa bodo nagradili.

Februarja prihodnje leto bo občinska organizacija RK organizirala akcijo za letovanje zdravstveno in socialno šibkih otrok, ki nimajo možnosti, da bi lahko odšli na letovanje. V tej akciji bo vsekakor potrebna širša družbena podpora, saj nam ne sme biti vseeno, alj imajo otroci možnost letovati v zdravstvenih kolonijah ali ne.

Vodje mladih članov RK, so se tudi dogovorile, da bodo pričeli zbirati pomoč za šolske mlečne kuhinje. V ta namen naj bi zbirali sadje in zelenjavo ter tako popestrili jedilnik šolskih kuhinj.

Pionirji bodo posebno pozornost posvetili tudi problemom sološne in osebne higiene. Dogovorili pa so se tudi, da bi bilo zelo koristno, če bi čimveč dopisovali v Ciciban. Pionirski list in Pionir, saj bodo ti mladinski listi posvetili več pozornosti naporom organizacije RK.

Načrtov je vsekakor veliko, prav na bi bilo, da bi čez nekaj mesecev ugotavljali, da so bili uresničeni.

F. K.

Po svetovnem prvenstvu v gimnastiki v Ljubljani

Cerarjev zlati konj

Veličastna prireditev telovadcev z vsega sveta je končana. Dober glas o organizatorskih sposobnostih ljubljanskih športnih delavcev in s tem, seveda, Slovenije in Jugoslavije, je spet polnil časopisne stolpce širom po svetu. Zaslužno, kajti končano je bilo svetovno prvenstvo, bleščeče kot nikoli doslej.

Miro Cerar, neuklonljivi jezdec na konju, je Jugoslaviji priboril še eno zlato medaljo. Skoraj odveč so vse besede, kajti Mirovo zlato govori najbolj prepričljivo. To je njegova trideseta medalja v bogati športni kariери, ki jih je dosegel na evropskih in svetovnih prvenstvih ter olimpijskih igrah. V zgodovini moške gimnastike sta bila doslej bolj uspešna samo sovjetska telovadca Šahlin (35) in Titov (31).

Cerarjeva naloga je bila težka, boj še bolj. Nastopiti pred domačim občinstvom v rodnem mestu je najhujša preizkušnja. Prestal jo je tako, kot so mnogi tihopa. Konj z ročaji je že več kot desetletje njegova disciplina; primat in čast je ubranil tako, kot zna to samo on — športnik svetovnega slovesa. Mnogi mlajši tekmovalci so občudovali Cerarjevo »umetnost«, in tako kot tisočglava množica, ki je napolnila tivolsko dvorano, so imeli kaj občudovati.

V dvorani so zadoneli zvoki jugoslovanske himne, zastava je bila iznad vseh, skratka doživetje, ki bo v zgodovini jugoslovanskega športa ostalo kot enkratno.

In ne samo Miro, tudi ostali tekmovalci jugoslovanske vrste, so dosegli uspeh, kot še nikoli doslej. Omenimo naj samo četrto mesto mladega Vrtiča na konju, po mnenju mnogih so ga sodniki oškodovali za medaljo in četrto mesto moške vrste, pa tudi deseto mesto naših deklet. Skratka, uspeh, ki se ga nismo mogli nadejati niti največji optimisti.

Naslednjih nekaj vrstic moram posvetiti izrednim japonskim telovadcem, ki so poskrbeli za največ navdušenja in aplavza številnih gledalcev. Njihova premoč je bila tako očitna kot še nobeno leto doslej.

V ekipni konkurenci so pustili najbolj nevarne tekmece — SZ, daleč za seboj. Na posameznih orodjih, pa so bili, razen konja z ročaji, nepremagljivi. Vseh šest japonskih telovadcev se je v dvanašteroboiu uvrstilo med deset najboljših na svetu. Svetovni prvak je postal Kenmotsu, drugi je Tsukuhara, tretji Nakajama, šele na

četrtem mestu pa je pristal najboljši sovjetski telovadec Voronin. Peti je njegov rojak Klimentko, šesti Japonec Honma, sedmi njegov rojak Hayata, osmi spet predstavnik Japonske Kato in odlični deveti Cerar. Deseto mesto med najboljšimi pa je spet pripadlo sovjetskemu telovadcu Diamidovu. Vrstni red moških ekip je naslednji: 1. Japonska, 2. Sovjetska zveza, 3. Nemška demokratična republika, 4. Jugoslavija, 5. Poljska itd.

Med ženskimi ekipami je zmagala Sovjetska zveza, druga je Nemška demokratična republika, tretja Češkoslovaška, četrta Japonska, peta Romunija itd. Med posameznicami je bila najbolj uspešna presenetljivo Turiševa (SZ) druga je bila Zucholdova (NDR) tretja pa Voronina (SZ).

Ormož : Beltinci
42 : 10

V sredo, 28. oktobra je RK »Jože Kerenčič« iz Ormoža odigral prvenstveno rokometno tekmo z RK Beltinci in moštvo visoko porazil z rezultatom 42:10 (polčas 24:2).

Vsi smo več ali manj pričakovali, da bodo Ormožani spet zmagali, kot so zmagali v vseh prejšnjih tekmah, vendar pa je bil rezultat končno potrdilo za prizadevano igro in obenem dokaz, da šibak lahko zmaguje tudi močnejšega nasprotnika.

Ves čas igre so Ormožani bili nestrpni, ker so pričakovali vse prej, kot res tako sijajno zmago. Takoj v začetku je moštvo RK »Jože Kerenčič« zaigralo tako, da smo vsi tisti, ki smo ga spremljali v Beltince, bili ponosni nanj.

Vsekakor je treba pohvaliti vratarja Franca Ožeka, ki je tokrat kot vedno res slajno branil. Nasploh pa je vsa ekipa zaigrala res pohvale vredno.

Ko sem po tekmah vprašal tu in tam katerega gledalca za mnenje o tekmah, je odgovor bil vsepovsod enak:

»Ker so Ormožani bili tehnično boljši, so tudi zmagali!«

Igralec RK Beltinci Rado Maklev je dejal: »Vzrok za naš neuspeh je predvsem to, da nimamo rednih treningov.« sodnik, ki je sodil na tej tekmi, Viktor Pevc iz Gornje Radgone pa je dodal:

»Včasih so iz Pomurja izhajali dobri rokometišči, danes pa na žalost tega ni več, ker kljub veliko mladincem ni zainteresiranosti, kakor tudi ni organizacije, ki bi mladince združevala in jih z rednimi treningi usposabljala.«

F. K.

D. U.

Prlekija v poznojesenskih barvah

Če v teh dnevih pojdete skozi našo Prlekijo, nehotepomislite, da je tu res najlepše. Ne bom veliko pisal o tej jesenski idilli in o prelijavajočih se barvah naših gozdov, ne bom pisal o lepoti prleških deklet in fantov, o njihovi ljubezni, temveč o kmetu, ki ima sedaj v jeseni največ dela.

Ko sem se pred nekaj dnevi peljal skozi Mihalovce, sem se nehotu ustavljal ob pogledu na polja, njive, travnike. Vse povsod se oko ustavlja na upognjenih hrbtih pridnih kmetov, ki pripravljajo trud celoletnega dela. Kljub hladu je marsikatera potna sraga stekla po licu, marsikatera žena se je le stezka zavrnila, da bi vsaj nekoliko odpočila hrbet od trudopolnega dela. Stal sem in gledal, gledal. Od nekod je rahla jesenska sapa prinesla ubrano petje. Ozrl sem

se v hrib in ugotovil, da v gozdu nekdo grablja listje. Napotil sem se v hrib in ko sem prišel do roba gozda, sem presenečen obstal: v gozdu so namreč štiri starejše ženske grabljale listje in zraven prepevale lepe slovenske narodne pesmi. Ti glasovi so zveneli tako ubrano, tako domače, da sem nehotu sedel in poslušal. Počutil sem se kakor doma. Rahli jesenski veter, domača pesem, žarki topllega jesenskega sonca: ali si lahko zamislite, kakšno bogastvo je za preprostega človeka spoznanje, da moj rojak, kmet, tudi v najtežjih dneh zapoje in si s slovensko, svojo domačo pesmijo, preganja težke ure in dnevne skrbi in jo tudi ve ceniti. Takšen je naš prleški kmet, ki smo ga vedno poznali, kot prešernega človeka nekod in ki je takšen ostal do današnjih dni.

Jubilejna predstava

Jutri, v petek zvečer ob 20. uri bo v ptujskem gledališču Finžgarjeva ljudska drama Razvalina življenja, v počastitev 35-letnega gledališkega udejstvovanja režiserja Petra Malca. Režiser Malec (oče mu je bil naš ožji rojak od Miklavža pri Ormožu), je končal v Ljubljani učiteljsko, gledališko visoko šolo pa na Dunaju. Dalje časa je študiral tudi v Pragi in v Berlinu. Svojo gledališko pot je začel 1935. leta z režijo Arxove drame Izdaja pri Novari v Ljubljanski Drami. — Bil je dalje časa pri mariborski Drami — pred in po vojni — pripravil je pot za poklicno gledališče v Kranju, veliko pedagoško delo pa je opravil tudi v mladih, na novo ustanovljenih poklicnih gledališčih v Dubrovniku, Mostarju, Pulji in Banja Luki.

Vsega skupaj je v teh svojih bogatih gledaliških letih režiral okoli 150 dramskih del. Posebno so znane njegove uprizoritve klasičnih mojstrov: Antigona, Othello, Sen kresne noči, Ifigenija na Tavridi, Kovarstvo in ljubezen, Maria Stuart, ko-

medija Prebrisana norica, Ibsnova Heda Gabler, Ostrovskega drama Brez dote in druge.

Velik uspeh so dosegle tudi njegove režije Federica G. Lorca: Dom Bernarde Albe in Mariana Pineda ter dra-

Peter Malec

matizacija Dnevnik Ane Frank. Starejši obiskovalci mariborske Dramе se še dobro spominjajo Knittlove Vie Male, Capkovo Bele boleznin in Begovičevega Božjega človeka, ki jih je uprizoril Malec. Od slovenskih dramatikov je režiral Cankarja, Zupančiča, Finžgarja, Leskovca, Krefta in Torkarja. V ptujskem gledališču je ustvaril do zdaj 27 režij, da ne omenjamo tistih, katerim je botroval zadnja leta svojega angažmaja pri nas, na naših podeželskih prosvetnih odrih (Juršinci, Vitomarci, Trnovska vas, Videm, Stoperce, Levajnci) in bližnjem Ljutomeru, kamor je zahajal do nedavna kot gost — režiser vsa svoja ptujška leta.

Režiserju Petru Malcu ob njegovem jubileju želimo od srca še mnogo plodnih let na odrskih deskah, ki mu pomenijo svet.

Naša pisma

Kako sem se naučil varčevati

Spominjam se, kako sem prvič začela varčevati.

Mesec januar se je bližal koncu, ko sem nekega dne pomislila, da bo kmalu 8. marec — dan žena.

Razmišljala sem, kako bi mamica bila vesela, če bi ji kupila tiste prelepe robčke, obrobljene s čipko, ki si jih je vedno želela. Vedela sem, da so precej dragi in da bom morala začeti takoj varčevati vsak dinar, če jih ji bom hotela podariti.

Od tistega dne, ko sem razmišljanja o darilu, sem začela dajati v škatlico ves drobiž, ki sem ga dobila za sladkarije in žvečilne. Škatljica je bila vsak dan bolj polna, jaz pa sem večkrat preštevala njeno vsebino.

Tako je prišel 8. marec.

Zgodaj zjutraj sem s škatljico pohitela v trgovino in kupila tiste prelepe robčke. Videla sem, da mi je ostalo še nekaj kovancev in sem kupila še dva nageljna. Še vedno se živo spominjam maminega veselega obraza, ko sem ji voščila praznik in ji dala darilo.

Če ne bi začela varčevati, ne bi mogla razveseliti mame.

Sedaj, ko sem že večja pa vem, da je boljše hraniti denar v banki.

Aida Nurudinovič, V. b raz. osn. šole Franc Osojnik, Ptuj

Domotožje

Prvič sem bila dalj časa zdoma, ko mi je bilo deset let. Takrat sem se odpeljala s sošolci za dvajset dni na Divčibare v Srbijo, kjer so se zbrali pionirji in pionirke iz vseh republik Jugoslavije.

Veselila sem se dolgega potovanja, hkrati pa sem bila žalostna. S solzami v očeh sem se poslavljala od domačih.

V Divčibarah so nas pionirji prijazno sprejeli in pozabila sem na dom. Našla sem prijateljico, s katero sva preživljali počitniške dni. Dnevi so tekli in v meni se je oglasilo domotožje. Stožilo se mi je po mami, po bratu in po toplem domačem ognjišču. Šele takrat sem prvič živo začutila, kaj pomeni beseda dom in koliko je vredna mama.

Nihče me ni mogel potolažiti, kajti hrepenela sem po domačem krogu. Hrepenenje se je sprevrglo v obup in dnevi so potekali po polzevo. Odločila sem se, da bom šla domov kar peš. Neka nevidna sila me je vlekla proti domu.

Končno je preteklo dvajset dni in prišla je ura odhoda. Poslovlila sem se od pionirjev, s katerimi sem delila

taborniške dni in s sošolci odpotovala domov.

Na domači postaji me je že čakala mama. Vrgla sem se ji v objem in od sreče zaihtela. Sklenila sem, da za tako dolgo časa ne bom več zapustila domačega ognjišča.

Danica Petek, VII. a, osn. šole Gorišnica

Na vasi

Sredi zelenega ptujškega polja leži vas Gorišnica. Vas se razteza ob glavni cesti, ki vodi iz Ptuja v Ormož, mnogi ljudje pa so se ustanovili na stranskih stezah, kjer jih ne vznemirja utrip moderne življenja.

Vstajalo je jutro in ljudje so že hiteli za soncem na njive. Tudi sam sem se odpravil za njimi, da bi opazoval ljudi, ki so se kakor črvčki izgubili med polji. Velikanska pisana preproga se je širila pred menoj. Na njej je valovilo dozorevajoče žito, v vetru je šelestela koruza, na krompirišču so se prebujali hrošči.

Lepota poletnega jutra me je tako omamila, da sem ležal v žito in zaspal. Naenkrat me je prebudil strašanski ropot. Pred sabo sem zagledal velikanski stroj in od strahu pozabil na njegovo ime. Šele čez čas sem se spomnil, da je to kombajn[®] stroj, ki hkrati kosi in mlati žitarice. Prestrašen, ker me je zbudil, sem odšel z njive.

Pot se je vila med ozaranimi in že od daleč sem zaslišal petje kose, ki je neusmiljeno kosila dozorela žitna stebila. Hudo se mi je storilo, ko sem videl, kako nemočno pada klasje na zemljo, od koder ga pobirajo pridne roke kmečkih žena in deklet, da ga povežejo v snope. Toda v duhu sem že videl sladek kruh, ki ga bodo iz moke umesile gospodinje, da bodo z njimi nasitile lačne ljudi.

Taval sem po polju, se oziral v levo in desno in s pogledom spremljal garače, ki so krivili svoje hrbte pod žgočim soncem. Utrudil sem se, zato sem se obrnil proti domu. Na domačem dvorišču sem dejal: »Tako je pač kmečko življenje.«

Iztok Matjašič, VIII. raz. osn. šole Gorišnica

Koristni nasvet

Zrezek se ne bo oprjemal kladiva pri toččenju, če ga bomo od časa do časa namočili v mrzlo vodo. Mokra naj bo tudi deska, da bo vsrkala manj mesnega soka.

Z obiska v šoli na ravnem polju

Ravnatelj osnovne šole v Cirkovcah Lojzeta Knafeljca smo takorekoč sredi dela zamotili pri njegovem delu ter ga malce pobarali o življenju in delu na šoli. Sicer pa ga ni bilo treba veliko spraševati, kajti na dvorišču pred šolo smo videli zidarje, ki so pridno oblačili šolo v novo obleko, oziroma so opravljali še nekatera zaključna dela, medtem ko se je poslopje šole bleščalo ob večernem soncu v vsem sijaju. kot da bi jo šele letos povsem na novo zgradili.

V nadaljevanju pogovora sem zvedel, da je to že tretja večja zdravilna injekcija, tokrat res temeljita. Še posebej, ker so na tej šoli sredi Dravskega polja letos prvič uvedli v vseh razredih kabinetni pouk, zlasti za predmete kemija, zemljepis, matematika, slovenščina in zgodovina. Še več. Imajo že skoraj tudi vse potrebne avdiovizualne pripomočke, ki so potrebni za najnovejši in sodobni pouk učencev na osnovnih šolah. Zato je sedaj pričakovati še boljše učne uspehe učencev, še zlasti, kot je povedal ravnatelj šole, ki tu vzgaja mladi rod in naše bodoče proizvajalce, strokovnjake ter kmečke sinove na hčerke, da že od 1946. leta ko je tu prevzel to odgovorno dolžnost, da njegovi

učenci kažejo za ta način pouka dokajšnje zanimanje in zato lahko trdimo, da tudi uspehi ne bodo izostali.

Na šoli je sedaj trinajst oddelkov ter imajo dvozični pouk, razen prvega in drugega razreda, ki še imajo pouk v treh izmenah. Ze naslednje leto pa bo tudi tretja izmena odpadla, ker bodo v sosednji zgradbi uredili kuhinjo z jedilnico ter delavnico za tehnični pouk. Letos se tu uči 336 učenec in učencev iz bližnjih zaselkov in vasi. Mnogi izmed učencev so zelo dobri in kar je še razveseljivejše, tudi zelo radi pomagajo pri vseh pomožnih delih pri obnovi šole. Ze pred leti so tu učenci sami uredili v bližini šole telovadno igrišče, na katerem sedaj prebijejo njihove športne ure pouka.

Vsa dela, ki so jih opravili v času letnih počitnic, so opravili v rekordnem času ter z mnogo samoiniciative ter iznajdljivosti, da z razpoložljivimi sredstvi opravijo čimveč. To jim je tudi uspelo. To pa po drugi strani pomeni, da za učiteljski kolektiv, zlasti še ravnatelja, ni bilo pravih počitnic. Omeniti velja, da so zidarji, zlasti še pleskarji opravili vse delo v 40 dnevih. Nekaj so pomagali celo učenci pa tudi učitelji sami so marsikdaj zavahali rokave, kajti dalj

časa bi imeli potrebne zidarske opaže, več bi jih veljala dela, oziroma bi bili stroški večji.

Letos so uredili tudi potreben prostor za garderobe in umivalnice, kjer je učencem vedno na voljo topla in mrzla voda, kar jim bo še posebej prav prišlo pri uri telovadbe, ker se bodo lahko pošteno umili ter uredili svoje zunanost.

Vsekakor se je od leta 1968, ko sem šolo zadnjič obiskal, zelo dosti spremenilo. Na šoli izdajajo učenci svoje glasilo v ciklostilni tehniki, ki so mu dali naslov »NASE POLJE«, v katerem se zrcalijo vsa njihova hotenja in delo pa tudi njihovi učni uspehi in zato lahko upravičeno zapišemo, da na tej šoli, sredi postranih in rodovitnih polj, med vedno zelenim Pohorjem in Bočem, raste med žitnim klasjem mladi rod, ki si bo na tej šoli pridobil več kot osnovno znanje, ki mu bo potrebno na poti skozi življenje.

Ker ob mojem obisku nisem imel sreče, da bi našel na Mirana, Kajzerja, ki je znan kot odlični risar, ga v imenu uredništva Tednika prosim, da nam pošlje kakšno uspešno risbo iz dela in življenja v šoli. Radi jo bomo objavili.

ck

TV spored

NEDELJA, 8. novembra

9.25 Pet minut po domače, 9.30 Kmetijski razgledi, 10.00 Kmetijska oddaja, 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.45 TV kaži-pot, 13.30 Radost Evrope, 17.15 Nove melodije, 18.30 Mestece Peyton, 19.45 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Mejaši, 21.35 Godala v ritmu, 21.55 Sportni pregled, 22.25 Poročila, 23.00 Hokej: Medveščak—Olimpija.

PONEDELJEK, 9. novembra

9.25 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina, 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled, 18.00 Zgodbe o Tuktuju, 18.15 Obzorik, 18.30 Po sledih napredka, 19.00 Mozaik, 19.05 Diapazon, 19.50 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 H. Kipchard: Primer Oppenheimer... znani obrazi... poročila.

TOREK, 10. novembra

9.25 TV v šoli, 10.30 Ruščina, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 14.45 TV v šoli, 15.35 Ruščina, 15.55 TV vrtec, 16.10 Angleščina, 17.15 L simfonija, 18.00 Zakaj imajo čuki velike oči, 18.15 Obzorik, 18.30 Torkov večer z Jožetom Kampilcem, 18.50 Rezerviran čas, 19.00 Mozaik, 19.05 Temni angeli, 19.30 Nega obraza, 19.50 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Hamlet, 22.55 Poročila.

SREDA, 11. novembra

9.25 TV v šoli, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 Napoved sporeda, 17.50 Rastimo, 18.30 Obzorik, 18.35 Obrežje, 19.00 Mozaik, 19.05 Zabavno glasbena od-

daja, 19.30 Korenine in krošnje, 19.50 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Teh naših petdeset let, 21.45 Jazz, 22.20 Poročila, 22.25 Nogomet: NDR—Nizozemska.

CETRTEK, 12. novembra

9.25 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina, 11.00 Francoščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled, 17.50 G. Bizet: Otroške igre, 18.00 Glasbeni ciciban, 18.15 Obzorik, 18.30 Izbrali smo v Kranju, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu, 19.20 Doktor v hiši, 19.50 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 A. J. Cronin: Primeri dr. Finlaya, 21.35 Večer z Bratkom Kreftom, 22.05 L. van Beethoven: IV. simfonija, 22.50 Poročila.

PETEK, 13. novembra

9.25 TV v šoli, 11.00 Angleščina, 14.40 TV v šoli, 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled, 17.50 Bratovščina sinjega galeba, 18.15 Obzorik, 18.30 Jazz, 19.00 Mozaik, 19.05 V središču pozornosti, 19.45 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Enooki Jack, 22.55 Poročila.

SOBOTA, 14. novembra

9.25 TV v šoli, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce, 16.55 Obzorik, 17.00 Po domače z ansamblom Toneta Kmetca, 17.50 Državno prvenstvo v košarki Rabinčiči—Olimpija, 18.35 Mozaik, 18.45 Nadaljevanje košarkarskega prenosa, 19.20 Po poti slovenske državnosti, 19.45 Cikeak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Skopje 70 (festival zabavne glasbe), 22.05 3-2-1, 22.10 V svetu gora, 22.50 Nepremagljivi, 23.40 TV kaži-pot, 24.00 Poročila.

II. seja občinske konference SZDL Ormož

(Nadaljevanje s 1. strani)
nega programa. Večja korist bo od zakona, ki bo oblikovan pred sprejemanjem teh programov, kot zakona, ki bi naj zahteval spremembe že sprejetega osnutka programa.

Tudi ustvarjalce srednjeročnih programov razvoja je treba ostreje zavezati, da bodo pri oblikovanju politike posameznih skladov, morali predvideti gradnjo infrastrukture (ceste i. p.) v manj razvitih območjih.

Z zakonom in programom se ne da vsega natanko določiti, zato naj bo stalna naloga, da se z orožjem možnosti, ki jih bo zakon nudil,

Razprava o manjši razvitosti

(Nadaljevanje s 1. strani)
Odborniki so bili mnenja, da višina narodnega dohodka ni zanesljivo in dovolj objektivno merilo gospodarske in finančne moči občine. Neobjektivnost izvira predvsem iz različnih gospodarskih struktur občin.

Kot smo zapisali v začetku sestavka, je ptujska občina na lestvici manj razvitih po dosedanjih kriterijih na zadnjem — 11 mestu. To pa pomeni, da bi ji lahko morebitni dodatni kriteriji za določanje manj razvitosti odvzeli še to, poslednje mesto. Odborniki so imeli k osnutku zakona nekaj dodatnih predlogov in bili mnenja, da bi v primeru zahtev po večjem številu meril za določa-

borimo za praktično izvajanje politike do manj razvitih. Najvažnejša naloga je izdelovanje razvojnih načrtov in skrb za kadre, ker brez razvojnih načrtov in ekipe, ki bo znala take razvojne načrte uresničiti, ne bodo izkoriščene vse možnosti, ki jih bo zakon nudil. Zato so strokovni kadri osnovni pogoji za razvoj manj razvitih.

S sklepi, ki jih je konferenca sprejela, se Ormožani uspešno nastopili že na zasedanju področnih klubov poslancev v Ormožu in na sestanku predstavnikov občin v Ljubljani.

jr

Abiturientum gimnazije ali učiteljsča nudimo lepo zaposlitev.

Sprejeli bomo moške kandidate z odsluženim vojaškim rokom.

Pismene prijave oddajte v upravo Tednika.

Koncert solo pevcev

V torek, 10. novembra, ob 18. uri bo v dvorani Glasbene šole koncert solo pevcev prof. Mire Končič-Mračekove iz mariborskega Centra za glasbeno vzgojo, posvečen 200-letnici rojstva Lu-

Peli bodo Majda Vodenik, Ivica Sluga, Olga Zorko, Edita Močnik, Sonja Gunžer, Majda Svagan in Stjepan Kunštek.

Spremljali bodo: pri klavirju prof. Milena Papič, vi-

dvika van Beethovna. Razen Beethovnovih skladb bodo še na sporedu samospeli, dueti, terceti ter operne arije Händla, Mozarta, Schuberta, Corneliusa, Valariča, Glucka in Verdija.

olinista prof. Mirko Petrač in Majda Gunžer ter čelist prof. Bogo Čehovin.

Vstopnice bodo v predprodaji na Glasbeni šoli v uradni urah ter eno uro pred začetkom koncerta.

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce naselij Beljski vrh, Veliki vrh, Tuški vrh in druge, da sta novo zgrajeni visokonapetostni električni vod in jambarska transformatorska postaja v Beljskem vrhu pri Zavrču pod napetostjo od 7. novembra 1970 dalje.

Plezanje po drogih in jamborju in dotikanje vodnikov je smrtno nevarno.
ELEKTRO MARIBOR ENOTA PTUJ

Obvestilo

Obveščamo člane Folklornega društva v Ptuj, da bo redni letni občni zbor društva v soboto, 14. novembra 1970, ob 17. uri v salonu gostilne Novi svet na Muzejskem trgu v Ptuj.

Dnevni red:

1 poročilo predsednika, blazajnika in nadzornega odbora.

2. razprava o delu društva in sklepi.

3. volitve predsednika in upravnega ter nadzornega odbora.

Vabimo na občni zbor vse redne člane in tudi občane, ki se želijo na novo vključiti v društvo.

Predsednik: Drago Hasl

Ptujška osebna kronika

Rodile so:

Nuša Zurej, Zg. Bistrica 19 — dečka; Ana Emeršič, Mali Oklič 49 — Jelko; Genovefa Meznarič, Stojanci 7 — dečka; Marija Selinšek, Lancova vas 65 — Tanje; Jožefa Gustin, Visoč 9/a, Celje — Franca; Alojzija Vlačanec, Pavlovski vrh 60 — Jožico; Vera Rogina, Videm 19 — Bojano; Magdalena Priol, Drakovci 87 — dečka; Stanislava Korošec, Zabovci 4 — dečka; Ivanka Vidovič, Mejna cesta n. h. — deklko; Vera Valenko, Zamenic 12 — dečka; Renata Zupančič, Ljutomerska 22 — dečka; Štefanija Petek, Mihalovci 32 — Martina; Marija Krajnc, Podvinci 121 — dečka; Lidija Maroh, Mejna cesta 1 — dečka; Berta Strmšek, Pobrežje 120/a — Zdenko; Franciška Slodnjak, Dor. nava 82 — Sonjo; Danica Bežan, Bučkovi 26 — Damira; Alojzija Notesberger, Turški vrh 56 — Ivico in Nevenko; Marjeta Senica — Cvetkovi 2 — Danico; Marija Vajda, Mala vas 3 — dečka; Neža Šoštarčič, Gabernik 57 — Lidijo.

Poroke:

Dražen Kustor, Tabakarija 17, Dubrovnik in Marija Kovač, Ul. J. Potrča 22.

Umrli so:

Borut Mlakar, Loka 11, rojen 1965, umrl 30. 10. 1970; Marija Trafela, Podlehnik 83, roj. 1899, umrla 30. 10. 1970.

Mali oglasi

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem zdravnikom primariju dr. Fraunseisu in dr. Gaberšku, med. tehniku Tončku in vsemu medicinskemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice dr. J. Potrča v Ptuj za učinkovito zdravljenje in skrbno nego.

Hvaležna Frída Glaser

PRODAMO 5 ha POSESTVA s hišo in gospodarskim postopjem v Kungoti. Interesenti naj se ogledajo v Kungoti 31. p. Kidričevo. UGODNO PRODAM nov električni bojler stiki — 80 litrski. Nastov v upravi.

5 ha POSESTVA s hišo in gospodarskim postopjem na ravnem terenu v Slov. goricah prodam. Kovačec, Svetinci 24, p. Desterink.

STEDILNIK na drva, nerjaveč — levi, prodam za 1.900 din. Nastov v upravi.

OPREMLJENO SOBO in kuhinjo oddam. Mariborska 30, Ptuj.

PODPISANI VOJA VELIKO-VIC, Kidričevo, preključem neresnične govorice o Cikli Trstenjakovi, Kidričevo, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona.

PRODAM STEDILNIK Gorenje, Lackova 8, Ptuj (Hudina).

ELEKTRIČNI STEDILNIK na 4 plošče, skoraj nov, prodam. Ogledajte se v Dražencih 42.

RAZLIČNE REZERVNE DELE za avto Citroen-spatek, prodam po ugodni cen. Alojz Vesenjak, Obrež, p. Središče ob Dravi.

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemem takoj. Janko Zadavec, Pobreška c. 38, Maribor.